

Proiect cofinanțat din Fondul Social European prin Programul Operațional Capacitate Administrativă 2014-2020!
Axa Prioritară: Administrație publică și sistem judiciar accesibile și transparente
Denumirea Proiectului: INFOLex (POCA/491/126354)

Norme comparative privind abrogarea actelor normative (I)

Actele normative, ca principale instrumente de reglementare și de reflectare a relațiilor sociale, pe parcursul existenței lor sunt supuse anumitor intervenții, urmare a schimbărilor cu caracter politic, social, economic sau cultural ce apar în domeniul reglementat. Astfel, după adoptarea și publicarea actelor normative în publicația oficială, se constată că acestea sunt modificate, completate, suspendate, abrogate, republicate sau rectificate, cuprind norme derogatorii sau alte acte derogă de la prevederile lor, toate aceste operațiuni fiind cunoscute printr-o expresie specifică, ca „evenimente legislative”.

Modificarea actului normativ reprezintă o modalitate de schimbare a conținutului normei juridice sau a unui act normativ, fiind o măsură de adaptare a conținutului unui act normativ la noile cerințe ale reglementării relațiilor sociale, percepute ca atare de organul emitent al unui act juridic modificator. În categoria modificării este inclusă și **completarea**, care constă în introducerea unor dispoziții noi, cuprinzând soluții legislative și ipoteze suplimentare.

Unul dintre evenimentele legislative care lipsește un act normativ de efectele sale juridice, pe o perioadă limitată de timp, îl constituie **suspendarea**, care se poate face printr-un act normativ de același nivel sau de nivel superior.

Abrogarea este operațiunea de asanare a sistemului legislativ prin care se declară lipsit de valabilitate, se anulează, se suprimă, se desființează un act normativ parțial sau total. În cazul în care voința legiuitorului vizează înlocuirea unor reglementări cu altele noi este necesar să se precizeze în noul act normativ care elemente ale sistemului legislativ își încetează aplicarea.

În **România**, Legea nr.24/2000 privind normele de tehnică legislativă pentru elaborarea actelor normative (art.58) precizează că *după* intrarea în vigoare a unui act normativ, pe durata existenței acestuia pot interveni diferite evenimente legislative, cum sunt: modificarea, completarea, abrogarea, republicarea, suspendarea sau altele asemenea. Dar prin alin.(2) al aceluiași articol se permite ca în situații temeinic justificate, prin excepție de la prevederile de mai sus, actele normative de importanță și complexitate deosebită pot fi modificate, completate sau, după caz, abrogate de autoritatea emitentă și în perioada cuprinsă între data publicării în Monitorul Oficial al României, Partea I, și data prevăzută pentru intrarea lor în vigoare, cu condiția ca intervențiile propuse să intre în vigoare la aceeași dată cu actul normativ supus evenimentului legislativ.

Evenimentele legislative pot fi dispuse prin acte normative ulterioare de același nivel sau de nivel superior, având ca obiect exclusiv evenimentul respectiv, dar și prin alte acte normative ulterioare care, în principal, reglementează o anumită problemă, iar ca măsură conexă dispun asemenea evenimente pentru a asigura corelarea celor două acte normative interferente.

Art.64 din Legea nr.24/2000 statuează că prevederile cuprinse într-un act normativ, contrare unei noi reglementări de același nivel sau de nivel superior, trebuie abrogate. În fapt, **abrogarea** reprezintă anularea, suprimarea unei dispoziții legale și are ca rezultat scoaterea din vigoare, în total sau în parte, a unui act normativ printr-un alt act normativ de aceeași valoare juridică sau de o valoare juridică superioară. Sau, astfel cum s-a mai precizat în doctrină: „abrogarea este operațiunea de asanare a sistemului legislativ de ramurile uscate ale acestuia. Prin abrogare sunt scoase din sistemul legislației acele reglementări juridice care încetează să se mai aplice, datorită faptului că ele nu mai sunt necesare sau că în locul lor apar noi norme juridice, cu un conținut diferit față de cele anterioare” (Ioan Vida – *Legistică formală. Introducere în*

tehnica și procedura legislativă, ediția a III-a revizuită și completată, București, Editura Lumina Lex, 2006, p. 136).

Principalele funcții pe care această operațiune de abrogare le îndeplinește se găsesc enunțate în capitolul II intitulat „Sistematizarea și unificarea legislației”, unde la art.16 se stabilește că în cazul existenței unor paralelisme, acestea vor fi înlăturate fie prin abrogare, fie prin concentrarea materiei în reglementări unice, iar art.17 prevede că în vederea asanării legislației active, în procesul de elaborare a proiectelor de acte normative se va urmări abrogarea expresă a dispozițiilor legale căzute în desuetudine sau care înregistrează aspecte de contradictorialitate cu reglementarea preconizată.

Abrogarea poate fi totală sau parțială. În cazul unor abrogări parțiale intervenite succesiv, ultima abrogare se va referi la întregul act normativ, nu numai la textele rămase în vigoare. Abrogarea unei dispoziții sau a unui act normativ are caracter definitiv. Nu este admis ca prin abrogarea unui act de abrogare anterior să se repună în vigoare actul normativ inițial. Fac excepție prevederile din ordonanțele Guvernului care au prevăzut norme de abrogare și au fost respinse prin lege de către Parlament. Însă, practica a mai consacrat o excepție de la această regulă, și anume cazul în care dispozițiile de abrogare au fost declarate neconstituționale de către Curtea Constituțională, caz în care normele abrogate produc din nou efecte (Pentru detalii asupra acestui subiect a se vedea Sorin Popescu, Cătălin Ciora, Victoria Țândăreanu – *Aspecte practice de tehnică și evidență legislativă*, București, Regia Autonomă Monitorul Oficial, 2008, p. 60 – 67).

Dacă o normă de nivel inferior, cu același obiect, nu a fost abrogată expres de actul normativ de nivel superior, această obligație îi revine autorității care a emis prima actul. Trebuie precizat că abrogările parțiale sunt asimilate modificărilor de acte normative, actul normativ abogat parțial rămânând în vigoare prin dispozițiile sale neabrogate.

Abrogarea poate fi dispusă, de regulă, printr-o dispoziție distinctă în finalul unui act normativ care reglementează o anumită problemă, dacă aceasta afectează dispoziții normative anterioare, conexe cu ultima reglementare. În cadrul operațiunilor de sistematizare și unificare a legislației se pot elabora și adopta acte normative de abrogare distincte, având ca obiect exclusiv abrogarea mai multor acte normative.

În ceea ce privește redactarea abrogărilor, se folosesc modelele pentru situația modificărilor, cu precizarea că sintagma „se modifică și va avea următorul cuprins” va fi înlocuită cu sintagma „se abrogă”.

În vederea abrogării, dispozițiile normative vizate trebuie determinate expres, începând cu legile și apoi cu celelalte acte normative, prin menționarea tuturor datelor de identificare a acestora. De aceea, trebuie evitată folosirea procedurii abrogării implicite exprimate de obicei astfel: „Se abrogă ... (este precizat actul normativ care urmează să fie abrogat)..., precum și orice alte dispoziții contrare”.

Legea privind actele normative din **Bulgaria** stabilește în art.11 - 12 că este admisibil să se abroge o lege și să se înlocuiască o lege printr-o nouă lege care se referă la același domeniu doar în cazul în care modificările sunt numeroase și substanțiale. Actele normative se abrogă, se modifică sau se completează printr-o dispoziție explicită a noului act de modificare sau completare. Un act normativ pentru aplicarea unei legi devine inoperant, integral sau parțial, simultan cu abrogarea completă sau parțială a legii, în funcție de sfera de acțiune a abrogării. Totuși, noua lege poate

prevedea ca toate sau unele dintre prevederile actului normativ privind aplicarea legii abrogate să rămână în vigoare temporar, sub condiția ca prevederile respective să fie compatibile cu dispozițiile noii legi.

Decretul nr.883/1974 de aplicare a Legii privind actele normative prevede că un act de abrogare sau modificare a unui act normativ trebuie să indice toate celelalte acte normative sau părțile, titlurile, capitolele, secțiunile, articolele, paragrafele, alineatele sau literele care sunt abrogate sau modificate. În cazul în care un act normativ este abrogat sau modificat vor fi luate în considerare, de asemenea, modificările aduse deja actului respectiv.

În **Franța**, „Ghidul de legistică” în *Capitolul III - Redactarea textelor* în subcapitolul 3.4. referitor la modificări, inserții și trimiteri face recomandări generale privind incorporarea într-un text existent, alegerea modificărilor în funcție de scopul urmărit, precum și tehnici de redactare.

A devenit foarte rar ca o lege sau un decret să intervină într-un domeniu care nu este acoperit de prevederile anterioare. Majoritatea textelor normative sunt în prezent modificate, completate sau prezintă dispoziții abrogate. Dezvoltarea domeniului codificării accentuează această tendință: textele noi sunt într-adevăr, de multe ori destinate a fi integrate într-un cod, chiar dacă adoptă norme complete noi, deoarece codurile sunt prin definiție structuri care acceptă dezvoltări în conținutul lor.

La modul general, în cazul în care urmează a fi luate măsuri legislative sau regulamentare, este necesar să se examineze în ce „suport” preexistent va fi capabil să se integreze: un cod sau, în lipsa acestuia, o lege sau un decret care abordează același subiect.

Există într-adevăr un dublu avantaj în includerea noilor reguli într-un text existent: - gruparea dispozițiilor aplicabile într-un anumit domeniu facilitează accesul la aceste dispoziții; - apropierea normelor vechi și noi pot limita riscul de erori, contradicții și duplicări și conduce la o mai mare coerență și claritate.

Cu toate acestea, modificările prea multe și prea frecvente ale textelor existente fac mai dificil accesul la lege și complică activitatea practicienilor, în ciuda disponibilității unor versiuni consolidate și actualizate. Ele induc în eroare și compromit aplicarea corectă a normelor. Prin urmare, este necesar să se facă numai schimbări și rescrieri care sunt într-adevăr utile în raport cu scopul urmărit.

În primul rând, *se va evita reproducerea completă a unui text sau a unei părți a textului dacă i se aduc doar modificări limitate*: în acest caz, vor fi preferate numai modificările, inserările și ștergerile necesare. Acest lucru conduce la un text mai puțin ușor de citit, dar mai scurt și are avantajul de a evidenția modificările aduse. Rescrierea generală a unui text sau a unei părți a textului este justificată numai în cazul în care modificările și completările sunt destul de numeroase și substanțiale sau a căror prezentare este complexă. Cu toate acestea, Ghidul nu recomandă să se adopte o poziție sistematică cu privire la acest subiect: alegerea între cele două tehnici de redactare trebuie făcută de la caz la caz, căci evaluarea variază în funcție de nivelul textului examinat. Astfel, *nu este justificată abrogarea și înlocuirea completă a unei legi sau a unui decret decât dacă menținerea acestei legi sau a unui decret ar fi artificială, având în vedere importanța modificărilor făcute, cantitativ și pe fond*. În schimb, este adesea mai bine să se rescrie o propoziție sau un paragraf decât să se facă mai multe modificări punctuale. (Va urma)

Expert media Florin FĂINIȘI

INFOLex
POCA/491/126354
www.infolex.snsh.ro

www.poca.ro

103,4 FM și online pe www.7radio.ro

PROGRAMUL Radio Seven

Ora	Luni	Marti	Miercuri	Joi	Vineri	Sambata	Duminica	ora
7-10	7 Dimineața. R.: Mihai Ciocanu, Alex Crăciun <i>emisiune live</i>					SEVEN MUSIC		
10-13	Divers cu Sens. R.: Bogdan Nicolescu <i>emisiune live</i>					Experiența Urbană. R.: Maria Duda	Azi în istorie. R.: Ovidiu Vasile	12-13
13-16	Tache și Face! R.: Robert Tache. <i>emisiune live</i>					7 Tech. R. Tibi Ursan		13-14
16-19	Pâine și Kirk. R.: Kirk. <i>emisiune live</i>					SEVEN MUSIC		14-17
19-22	Vorbe'n Aer. R.: Tibi Ursan. <i>emisiune live</i>					7 la SEVEN. Echipa SEVEN	Vorbe cu personalitate. Irimis Miricioiu	17-18
22-23	7 Tech. Tibi Ursan	Drumul Mătăsarilor. (R) S. Munteanu	Silviu Munteanu și prietenii săi. (R)	Povești Nespuse	80 Remember R. Tache	Povești Nespuse ECHIPASEVEN	80 Remember R. Tache	18-20
23-24	Vorbe cu personalitate. (R) I. Miricioiu					Silviu Munteanu și prietenii săi.	Drumul Mătăsarilor. S. Munteanu	20-21 21-22
								22-23 23-24

SEVEN MUSIC